

Universitätsbibliothek Paderborn

Res Gestae Illvstrissimo-||rvm Martyrvm, Con-||fessorvm Atqve Sancta-||rvm Virginvm ...

Eorvm Praecipve, Qvae Per|| R. P. L. Surium sex Tomis compraehensae
sunt:|| et nunc restrictis verborum ambagibus ... ad ... D.|| Caesaris
Baronii Chronologiam|| digestae ac in quatuor Tomos distributae

Lippeloo, Zacharias

Coloniae, 1595

VD16 ZV 18288

SS. Photini, Epagathi, Maturi, Attali, Pontici, Biblidis, Alexandri, Blandinae &
alioru[m] mart.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-43699](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-43699)

bus furorem eorum impetumque repressit.

Post hæc decursis annis aliquot diuinitus de obitu sui die certior factus, totum se ad cælestia contemplanda multò studiosius composuit: donec Kalendaris Iunij sanctam animam benignissimo suo Creatori redderet. Corpus eius exanime altera die sudorum optimè sanè fragrantem præbuit. Tricesima verò die, quo toto tempore propter odoris suauitatem inhumatum permansit, mulier omnibus contracta mēbris ad sepulchrum eius salutem adepta est. Ab eò verò tempore tantis deinceps miraculis cōruseauit, vt à Benedicto Papa nono, Popone Archiepiscopo petente, statim ab obitu in diuorum sit numerum relatus.

ILLVSTRE CERTAMEN CLARISSI-

morum Martyrum apud Lugdunum Gallie Phoenicis eius vrbis S. Episcopi Diaconi, Epagathi, Mator, Attali, Ponici, Biblidis, Alexandri & Blandina cum alijs: quorum sortia & iterata certamina Christiani Viemenses & Lugdunenses descripsere. Habetur apud Eusebium Casariens. Eccles. Histor. lib. 5. cap. 1. & 2.

2. Iunij.

Persecutio
immanis in
Gallijs.

Magnitudo afflictationis, quæ hoc loco ingruens, uelut, ingens gentilium odium contra sanctos incitatum, supplicia, quæ beati Martyres pro fide sustinuerunt, neque dicendo accuratè explicari, neque scribendo facile à quoquam comprehendendi possunt. Nam aduersarius nolter omnibus modis, ut dicitur, Christianos ad ortus adeo uolens in nos grassatur, ut publicis non modò ædificijs, sed & foro nobis interdictum sit: sed etiam in forum nemini vsquam locorum in cōspectum

ire liceat. At gratia Dei pro nobis cum diabolo
 nocertavit, & hos, qui sunt paulò remissiore ani-
 mo è periculo eripuit: illos autem, qui patientia
 firmati, tanquam firmæ fidei columnæ, non modò
 impetum hostis nostri diaboli facile laturo vide-
 rentur, verum etiam in sua ipsorum capita eùdem
 modammodo prouocaturi, ex aduerso opposuit:
 tum in acie fortiter cum aduersario conflixe-
 rat, omne opprobrij & supplicij genus toleranter
 sustinendo: tum celeri gradu ad Christum matu-
 rant, ea mala, quæ erant ingentia & grauià, exi-
 ta, & pænè nulla existimando: perspicueq; reue-
 noster derunt: quod non sunt, condignæ passiones
 eius temporis ad futuram gloriam quæ reuelabi-
 tur in nobis.

Ac primùm cruciamenta, quæ confertim erant,
 tanquam cumulo multitudinis in illos coacer-
 tata, viriliter & magno animo subierunt. Cum
 Tribuno plebis alijsque magistratibus, qui
 in forum deducti, coram vniuersa
 multitudo esset ab illis de fide qua situm & e-
 illi liberè confessi fuissent continuo in carce-
 coniecti ad Præsidis vsque aduentum, conclu-
 que sunt. Deindè cum ad Præsidem ducti fuissent,
 ille in iudicando omni crudelitatis genere vie-
 rit, Vetius Epagathus, vnus ex fratribus, illam
 iniquitatem haud equo animo ferens, auda-
 liberam pro fratribus in pleno confesfu re-
 uocandi facultatem postulauit: perspicuè se
 obaturum asserens, nihil sceleris nihilque im-
 punitatis in nobis omninò posse reperiri. Contrà
 cum multitudinis frequentia, quæ tribunal
 circumstitebat, admodùm vociferata fuisset (erat e-
 inter illos illustris atq; eximius) simulq; Præsides

Mittuntur
 in carcerem

Vetius Epa-
 gathus Chri-
 stianorum
 aduocatus.

Ccc 2 propo-

773 MART. SS. EPAGATHI, MARTYRI, &c.
propositam ab eo postulationem minimè tolerare
posset, sed solùm istud ab eo quæreret, vtrum esset
Christianus, ille tum, clarissima voce, hoc ipsum
confessus in sortem & numerum martyrum relatus
est, ac deinceps aduocatus Christianorum appel-
latus.

Martyribus
Epagathus
adiungitur.

Decem à Chri-
sto deficiunt.

Dum hæc geruntur, alij fortè astabant animo pla-
nè fracto & molli, qui decem numero acrem certami-
nis impetum formidantes à confessione resillie-
bant. Qui profectò non modo magnum dolorem in-
mentibus nostris & immensam acerbicatem inuere-
bant, verum etiã aliorum, qui martyribus in acer-
bissimo cuiusq; generis cruciatu iacentibus, prælio
semper aderant, alacritatem pœnitens retundebant.
Nec tamen deerant, quotidie, qui digni martyrij
corona, illorum numerum supplerent. Cùm autem
propter incertum confessionis metum graui effrenus
metu perculsi, & ipse Præses omnes passim persequi-
reret, quidam, Ethnici nostrorum serui vni capti,
tormenta, quæ sanctos tolerare cernebant, reformi-
dantes, Thyestes cœnas & incestus Oedipidis cõ-
tra nos falsò commenti sunt. Quæ sane cùm essent
fama & sermone hominum passim dissipata, om-
nes, velut immanes belluæ contra nos furere cœpe-
runt: ita vt si qui antea necessitudine nobis deuoti
eti moderatius se gessissent, tunc veluti rabie quæ-
dam incitati, dentibus frendere, insanire que propo-
videbantur. Vndè deceterò sancti maiora quædam
cruciamenta, quàm quæ possunt oratione explicari,
sufferre cogebantur.

Caluaniæ in
Christianos

sanctus Dia-
conus.

Maturus.

Supra modum igitur & Præsidis, & satellitum
& multitudinis denique vniversæ, lethale odium
in Diaconum nomine Sanctum, Viennæ prognatum
& in Maturum etiam recens quidem baptizatum

sed generosum tamen Christi athletam, efferbuit:
 in Attalum porò genere Pergamenum, columnam
 & stabilimentum continuum ecclesiarum quæ hîc
 sunt: in Blandinam deniq; virilis animi fœminam
 omnibus cruciatibus longè superiorem tanta ra-
 tione debacchati sunt, ut cum à primo mane ad vespere
 usque eam omni suppliciorum genere affli-
 xissent, propè labore fessi languescerent, seque
 ab illa victos, tum nihil amplius habere cru-
 ciantem reliquum, quod ei irrogarent, fateren-
 tur: atque ad eò magnoperè mirarentur, quo pa-
 tro, cum totum eius corpus ita dilaceratum esset,
 perseverans spiritum duceret: palamque testaren-
 tur, vnum tormenti genus satis habuisse virium
 ad vitam ei eripiendam, nedum tam multis & va-
 rios fuisse. Verùm beata martyr, sicut gene-
 ralis athletam decet, in ipsa fidei confessione
 colligebat, atque prolatio istorum verbo-
 rum: Christiana sum, &: Nihil apud nos admit-
 tur sceleris: erat dolorum, qui eam urgebant sum-
 ma levatio, fomentum cruciatu, & cuiusq; mole-
 stie depulso.

Diaconus ille, Sanctus nomine, supra omnem
 humanum captum, verbera à carnificibus impacta
 toleranter sustinens, cum scelerati illi carnifices
 iniquitate & magnitudine tormentorum spera-
 rent se aliquid, quod indecorum & eius profes-
 sionem parùm consentaneum videretur, ab eo au-
 dituros, ipse tanta animi celsitudine & constantia
 illis ex aduerso restitit, ut ne nomen quidem vel
 gentis vel civitatis vnde fuit, neque v-
 rum vel servus an liber illis vellent dicere: sed ad
 omnia rogata, ita latino sermone responderet

Attalus.

Blandina.

Blandinæ ad miranda constantia.

Item Sancti.

Ccc 3 Chri-

Laminis ignitis torquatur.

Videmiram Christi virtutem.

Biblidis refipiscencia & constantia.

Christianus sum: Vnde tam graui & acerbam bile animus cum Praefecti, tum tortorum contra illum inflammabatur, vt cum nihil haberent supplicij, quod ei deinceps imponerent, ad extremum laminas aeneas feruentes & ignitas tenerrimis corporis membris affigerent. At ille quanquam vulneribus & vicibus totus cruentatus, firmus tamen, constans, & immutabilis in fidei confessione perstitit. Paucis vero post diebus cum rursus impij carnifices membris superiore cruciatu tumidis eadem supplicia accumulare vellent, vt illum tandem vel tormentis extinctam alijs horrore obijcerent, vel eiuſdem à Christi cultu abstraherent, tantum abfuit, vt eiusmodi aliquid in illo contingeret, vt etiam praeter omnium hominum opinionem, corpus in illis posterioribus tormentis recreatum formam priorem atque vsum membrorum recuperaret: adeo vt ſecunda illa carnificina, non iniſta poena, ſed medicina per Christi gratiam adhibita videretur.

Porro Biblidem vnā ex eorum numero qui inani formidine victi à confessione reſiſterant, cum iam diabolus prorsus à se abſorptam putaret, cupiens etiam per blasphemiam in Deum condemnationem eius augere, ad supplicium deducendam curauit, eamque velut fractam & regnam, impia in nos & flagitiosa probra loqui impetit. At illa in tormento velut ex profundo somno excitata, praesenti supplicio quodammodo subornata de aeterna gehennae poena serio cogitare coepit. Et contra, quam diabolus expectabat, malivolis Christianorum obreſcatoribus ex aduerso sic respondit: Quomodo eiusmodi viri liberos suos deuorare in animum poterunt inducere, quibus

acerba bile
 contra illum
 supplicij
 nem lamini
 nis corporis
 vulneribus
 a men. con
 one perili
 impij car
 idis eadem
 im tandem
 objicerent
 ent, tantum
 tingeret, ve
 onem, cor
 reatum for
 recupera
 non inflicta
 am adhibita
 numero qui
 resiliant,
 ptam put
 in Deum
 plium de
 tam & igna
 oqui impi
 do fonto
 odò subro
 gitare ce
 abar, ma
 x aduer
 viri libere
 ucere, qui
 his

ne licitum quidem sit, sanguinem animalium
 ratione carentium comedere? Atque ab eo tempo
 se Christianam ingenuè confessa est, & sorti nu
 eroque martyrum adiuncta. At cum tyrannica
 deliaque illa suppliciorum genera frustra im
 pedita irrogataque viderentur, diabolus inuictam
 martyrum patientiam Christi virtutis firmatam,
 ngo carceris squalore vexandam suscepit. Igitur
 in locis horrida caligine obsitis & plenis mole
 rarum miserè iacebant: alij crassis compndibus
 ncti distendebantur: alij foetido odore & loci
 gullia suffocati è vita excedebant. Non pauci ta
 men omnibus his malis coarctati, & cura omni
 manoq; solatio destituti superstites manebant:
 admirabili virtutis exemplo ceteros ad fidem
 stantiter tenendam tuendamq; incitabant: grato
 sane solatio subleuabant.

Dum hæc fiunt beatus Photinus vir & ætate (no
 gesimum enim annum excefferat) & episcopa
 honore & rerum gestarum gloria clarus, ad tri
 ental propter corporis languorem gestatus est: v
 sane præclarum fidei testimonium perhibuit.
 am enim a Præside rogaretur quis esset Christia
 rum Deus? respondit: Si tu ea re dignus sis, co
 plices. Indè igitur a sperè & immitericorditer
 oratus, varias plagas excepit, cum ab his, qui
 abant in proximo, qui manibus pedibusque
 rem meliose in illum insultabant, tum ab il
 qui longius erant remoti, qui omnia quæque
 illum iactabant: idque propterea quod ita se
 rarum suorum causas vindicatos arbitraren
 t. Ille autem & decrepita ætate & nouis crucia
 bus plane fatigatus in carcerem coniectus biduo
 vit animam efflauit.

Moriuntur
 quidam præ
 carceris for
 tore.

Photini Epi
 scopi mar
 tyrium.

His ita peractis Maturus, Sanctus, Blandina & Attalus die præstituto ad bestias ducebantur, quò publicum & commune gentilibus spectaculum, plenum inhumanitatis & sæuitiæ exhiberent. At-

Maturus & Sanctus de-
pno imm-
piter cruci-
antur.

que Maturus & Sanctus in amphiteatro omne genus tormentorum denuò subeunt, per inde ac si nihil cruciaris antea perpassi fuissent, imò verò ut generosi Athletæ, 'qui modò aduersarium per varias certaminum vices strenuè profligassent, & postremum iam certamen pro corona in manibus haberent, de integrò tum verberum traiectiones, quibus homines illic plecti solent, sustinent: tum crudeliter ferarum tractus, tum alia omnia cruciamentorum genera, quæ insana & furiosa plebs magnam cum vociferatione alij aliundè illis infligi postulabant, tum ferreas denique cathedras & ignitas membris eorum supponebant, quibus corpora miserè frixa & exusta astantibus horrorem sanè incutiebant. Cæterùm sancti cum tantis supplicij excarnificati nihil omninò de pristina animi fortitudine remitterent ad extremum securi percussu gloriosas certaminum suorum coronas perciperunt.

Securi cæ-
duntur.

Blandina præclara
virtus.

At Blandina trabi lignæ sublimis affixa, præda bestijs incursantibus obijcitur: quæ quoniam in crucis specie suspensa cernebatur & ardenter preces fundebat, magnam concertantium mentibus alacritatem iniecit. At cum nulla bestia eius carnem tangere vellet, à trabe mox abrepta, in carcerem iterum truditur, & ad aliud reservatur certamen, ut suo exemplo fratres pariter ad constantiam incitaret: quæ licet imbecillis & propè abiecta virgo esset, armatura tamen Christi induta & aduersariū superavit & per-

illustre illud certamen coronam immortalitatis
assecura est.

Attalus ite clarus & magni nominis vir, impor-
tuno multitudinis rogatu ad supplicium euocatus
ob recte factorum conscientiam alacri animo cer-
tamen ingreditur. Ac cum vndique per amphitea-
trum circumduceretur, tabula in qua Latinis literis
hæc inerat inscriptio: Hic est Attalus, Christianus
illum præcedebat, cumque in eum petulanter ad-
modum populus insultaret, Præses, vt Romanum
esse cognouit, eum denuò ad carcerem cum reliquis
remisit: vt Cæsaris sententiam de omnibus expe-
ctaret. Tempus verò, quod interea intercedebat il-
lus quidem neque ociosum, neq; infrugiferum fuit.
Nam inter mortua Ecclesiæ membra, viuorù sub-
sidijs fuerunt ad vitam reuocata: atque ita noua
quodam lætitia mater Ecclesia exultauit, cum eos,
quos abortu tanquam mortuos eiecerat, viuos &
soluemes recuperasset. Cum autem ad vitam es-
sent restituti, viribus confirmati ad tribunal spon-
te accesserunt, vt iterum à Præsede de fide rogaren-
tur. Nam cum Cæsar per responsum omnes Chri-
sti fideles tympanis torquendos esse renunciaasset,
eos verò qui fidem inficiarètur in celeberrimo Lu-
ganensium mercatu dimittendos; Præses beatos
martyres, tanquam gloriosum vniuersæ multitu-
dini de illis spectaculum præstiturus, ad tribunal
deduci iussit: & Romanos quidem municipales ca-
pitibus, reliquos autem ad bestias damnauit. Ibi tum
Christi gloria, in his præcipue, qui antè fidem abi-
urarant, præter omnium Gentiliù opinionem, ma-
giopere illustrata fuit.

Attali cer-
tamen.

Respiscunt
qui à fide ex-
ciderant.

Constantia
eorum qui
antè defe-
cerant.

Alexandri
virtus & mar-
tyrium.

Cum in quæstionem vocati fuissent, Alexander
quidam genere Phryx, arte & sciētia medicus, do-
ni &

778/ MART. SS. EPAGATHI, MATVRI, &c.
ni & muneris Apostolici nequaquam expers, & om-
nibus eximie charus cum astaret tribunali & nu-
tu fratres ad fidei confessionem hortaretur, & mente
oculisque præclarum aliquid parturiret, populus
confessionem eorum, qui antè inficias ierant, agre-
ferens, contra Alexandrum tanquam eius rei caput
& auctorem vociferari cœpit. Vbi verò Præses cum
instaret, sci scitareturq; quisnam esset, & ille intrepide se Christianum esse responderet. Præses in fu-
rorem versus protinus eum ad bestias condemnauit.
Igitur postero die eandem cum Attalo dimica-
tionem Alexander ingreditur. Hi duo in amphithe-
atro omnes machinas ad eorum cruciatum excogita-
tas tanquam præteruerti, maximumq; certamen
perpessi, ad extremum gladio feriuntur. Alexander
autem neque ingemuit, neque verbum quidem v-
lum protulit, sed mente & cogitatione cū Deo ser-
mones cōtulit. Attalus verò ubi in ferrea cathedra
iam candenti esset impositus, & eius incendio am-
bustus, quando nidor & fumus è corpore in subli-
me ferebatur, Latino sermone multitudinem sic af-
fatus est: Ecce, ecce, hoc, quod vos præstatis, est ho-
mines vorare. Nos verò neque voramus homines,
neque aliud quicquam sceleris patramus.

Attali cer-
tamen,

Blandinæ &
Pontici pu-
eri martyri-
um.

Quibus omnibus confectis, postremo die singu-
larium certaminum aduentante, Blandina & ado-
lescens Ponticus, circiter quindecim annos natus (hi
autem quotidie ad reliquorum supplicia contem-
planda introducebatur) in amphitheatrum addu-
cti omnibus tormentorum generibus obiecti sunt.
Sæuiebat contra illos asperè & ferociter vesana
multitudo, & sine intermissione nunc hanc, nunc
illum per ipsorum deos iurare impellebat. Car-
erum hoc nullo modo efficere poterant. Nam Pon-
ticus,

icus, q
esse ani
confir
magno
dit. Bea
nobilis
ni pœ
miferat,
his reme
vix suæ
bar, no
ad cenar
era, pos
tionem,
us obie
tanque i
is sensu
theresce
stissimam
vnde gent
in nunqua
tante pe
Verum
icquid e
pram sua
maleuolen
poscarce
at, canibu
vix adhu
tm minuta
ambusta, di
methodiunt
mus quod
hij, neq m

nicus, qui à sorore erat exsuscitatus, vt gentes eam esse animaduertent, quæ illum cohortata fuisset confirmassetque, post omnes cruciatus viriliter & magno animo toleratos, extremum spiritum edidit. Beata Blandina omnium postrema tanquam nobilis & generosa mater, vbi liberos animauerat ad poenam, & victores ad Christum Regem præmisserat, ipsa eosdem cum liberis certaminum cursum remensa, ad eosdem leticia gestiens, ac de ipsa suæ exitu permagno gaudio exultans, propellitur, non quasi ad bestias crudeliter proiecta, sed ad cenam, sponsi amicè inuitata. Atque post verbera, post bestiarum laniatus, post sartaginis exustionem, ad extremum in rete inuoluta, tauri rictibus obiectatur. Quæ cum ab animali illo diu multumque icta exagitataque fuisset, nullumque doloris sensum, propter spem qua Dei promissis firmè adherescebat, dedisset, tandem esse iugulata gloriosissimam longi certaminis coronam promeruit. Unde gentes ipsæ palàm testabantur, mulierè apud se nunquam tot tamque acerba tormenta tam constantè pertulisse.

Verùm eorum rabies & crudelitas in Sanctos neque quidè exaturata fuit. Nam in cadaueribus maritimum suam deintegrò contumeliam cœperunt & malevolentiam exercere. Etenim corpora eorum quos carceris pestifer odor & cruciatus suffocauerat, canibus laceranda obijciunt: & mēbra, quæ nec vestigium adhuc vorarant, nec ignis absumpserat, partim minutatim dilaniata, partim instar carbonum imbuta, dies complures militū excubijs insepulta custodiunt. Vndè sanè magno mœrore affecti sumus: quòd neq; nox ad hanc rem aliquid afferre præstitisset, neq; magna pecuniæ vis eorū animos flectere, neque

En rarū supplicij genus Blandinæ adhibitum.

Corpora Sanctorum canibus obijciuntur.

780 MARTYR. SS. MARCELLINI ET PETRI
neque preces vlla ex parte placare poterant. Post-
quam verò sex dies còtinuos sacra martyrum cor-
pora sub diò iacuissent, maximaque ignominia af-
fecta fuissent: ab impijs & facinorosis carnificibus
exusta, inque cineres redacta, in Rhodanum flu-
uium dispersa sunt: ne vlla illorum reliquie super
terram reserent. Ista verò eo consilio ab illis pa-
trata sunt, quòd Deum se posse vincere, & illis re-
generationem corporum prorsus eripere arbitra-
rentur: quòd ne vlla quidem (sic enim dicebàt) spes
resurrectionis reliqua sit ijs: qui prompto acque
alacri animo ad mortem properarunt. Eiusmodi
persecutionis tempestas imperate Antonino Verò,
istis Christi Ecclesijs obtigit.

Cineres San-
ctorum cor-
porum in flu-
uium spar-
gantur.

MARTYRIVM SS. MARCELLINI ET
Petri. ex eo quod Damasus lector còscripsit, & post-
ea Episcopus eòrum sepulcrum nobili Epitaphio ex-
ornauit. Passi sunt anno Christi 302. Marcelli Pa-
pa 6. sub Diocletiano & Maximiano anno Imperij
eorum 19. sub Sereno Vicario.

Vide Baron.
Annal. Tò.
2.

Iunij 2.

S. Petrus mit-
titur in car-
cerem.

Vigebat Romæ in Christi fideles savissima
persecutio: quando inter alios Petrus cleri-
cus exorcista, sæpè confessus, sæpè est detru-
sus in carcerem. Cùm autem in vinculis esset Ar-
themius carceris custos Paulinam filiam à demone
lugebat arreptam. Cui Petrus: Si in Christum cre-
dis, Arthemii, salua erit filia tua. Ad quem ille: Mi-
ror valde imprudens consilium: nam licet tu cre-
das, Deus tamen tuus te liberare non potest, imò
quotidiè plagas & vincula pro eius nomine misse
perferre cogeris. At Petrus: Non semper liberat
nos Dominus noster: sed vult vt patiendo claritu-
rem coronam consequamur. Si ergò cùm me vici-